

נחלת אבותינו

חריש

עלון להפצת מסורת ומנהגי תימן המופץ ע"י עמותת "אחוות אחים" בנשיאות פוסק עדת תימן מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

בית הכנסת הבלדי "עץ חיים"

בית הכנסת השאמי "שתילי זתים"

פרשת אמור

ה'תשפ"ב - בשל"ג

הלכות

אין לך אדם שאין לו שע"ה

סימן י"ג - הלכות קדיש וברכו, וצירוף עשרה, ואם יצאו מקצתן, והלכות שליח-ציבור - המשך

[ד] צריכין לזהר שלא למנות את הציבור לגלגלותם לידע אם יש עשרה, כי אסור למנות את ישראל לגלגלותם, אפילו לדבר מצוה, דכתיב וְשָׁמַע שְׂאוֹל אֶת הָעַם וַיִּפְקְדֵם בַּטְּלָאִים. אלא יראו בעיניי וימנו במחשבה, וכן יכולים למנותם באמירת הפסוק הושיעה את עמך וגו' שיש בו עשר תיבות :

[ה] כל העשרה צריכים להיות במקום אחד, והשליח-ציבור עמהם. אבל אם מקצתם בחדר זה ומקצתם בחדר אחר, אינם מצטרפין, אף על פי שהפתח פתוח ביניהם. ואפילו אם הרוב המה בבית-הכנסת, והמיעוט בפרוזדור שלפני בית-הכנסת, אינם נגררים אחר הרוב להצטרף עמהם. ואפילו העומדים על האַסְקָפָה בתוך הפתח מן האַגָּף ולחוץ, דהיינו כשסוגרין את הדלת מקום זה לחוץ, אף על פי שעתה הפתח פתוח, מכל-מקום נדון כלחוץ. וכל זה לעניין צירוף לעשרה. אבל כשיש עשרה במקום אחד ועונים על קדיש או ברכו או קדושה, אזי כל השומע קולם, יכול לענות עמהם, אפילו כמה בתים מפסיקים ביניהם, מפני שהשכינה שרויה שם, ואז אפילו מחיצה של ברזל, אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים. ויש אומרים שזה דוקא כשאין שם טינופת או גוי או עבודה-זרה:

[ו] כששליח-ציבור אומר יתגדל ויתקדש שמייה רבא, עונים הקהל אמן. וכשהוא אומר בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן, עונים אמן יהא שמייה רבא וכו' עלמיא. וגם הוא עונה עמהם ביחד (ורבים נוהגים שחוזר לומר תיבת אמן, אבל הנכון שלא יאמרנה). וכשמסיימים כולם, אומר השליח-ציבור יתברך, והם עונים אמן. [כן הוא מנהג הבלדי. ובשאמי עונים הקהל, אמן יש"ר וכו' עלמיא יתברך. והשליח-ציבור אינו חוזר

מתוך שו"ע המקוצר של מרן הגאון רבינו יצחק רצאבי שליט"א פוסק עדת תימן

לומר אמן, ומושך אמירתו עמהם עד תיבת מברך, וכשמסיימים, אומר לעלם ולעלמי עלמיא יתברך, והם עונים אמן. אחר-כך אומר וישתבח ויתפאר וכו' בריך הוא, והם עונים אמן. וכן כשהוא אומר בסוף ואמרו אמן, עונים אמן :

[ז] מנהגינו שהשליח-ציבור כורע כשהוא אומר יתגדל ויתקדש. וכן כשאומר בעגלא ובזמן קריב, או ביהא שמייה רבא. וכן כשאומר יתברך. וכן בשמיה דקודשא בריך הוא. ויש נוהגים גם בכל ואמרו אמן, דהיינו שבסוף חצי קדיש, וגם שאחרי-כן בשאר קדישים :

[ח] צריך לזהר מאוד, לשמוע הקדיש, ולענות אחריו בכוונה. ובפרט באמן יהא שמייה רבא וכו' צריך לכוון היטב, שכל העונה אמן יהא שמייה רבא בכל כחו וכוונתו, קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה. ויש לענות אותו בקול רם, שבקול זה שובר כל המקטרגים, ומבטל כל גזירות קשות, ומעורר הגאולה. (ואמרו רבותינו ז"ל בפרקי היכלות, שר' ישמעאל כהן גדול היה יושב בחיקו של שרהפנים והיו הדמעות נוטפות מעיניו ונופלות על פני ר' ישמעאל, מפני כמה צרות משונות הגנוזות לישראל בחדרי חדרים ובגנוזי גנזים שאינם יכולים לעמוד בהם, ובכל יום מתחדשות עליהם צרות רבות, אלא כשהם נכנסים לבתי כנסיות ועונים אמן יהא שמייה רבא, אין מניחים אותם לצאת מחדרי חדרים, יעויין שם. ובכן, כמה יש להם לישראל עם קדוש להזדרז ולכוון בענייה זו להשמיע במרום קולם קול עוז, לברך שמו הגדול יתברך מן העולם ועד העולם, ויתגלגלו רחמי האב על הבנים, אכ"ר). ומכל-מקום לא יתן קולות גדולים, שלא יתלוצצו עליו בני אדם ויגרום להם חטא :

[ט] אסור להפסיק בדיבור בין אמן יהא שמייה רבא וכו' ליתברך. וגם בשאר הקדיש יש לזהר שלא לדבר, ואפילו דברי-תורה:

כניסת השבת: 18:56
יציאת שבת: 19:57

פעילויות העמותה

כולל אברכים "פרי צדיק" בראשות הרה"ג משה רצאבי שליט"א

הפעלת 2 בתי כנסת "עץ חיים" נוסח בלדי "שתילי זתים" נוסח שאמי

שיעורי תורה דף היומי, הלכה ואגדה

"פירות מתוקים" - לימוד אישי עם תלמידי חריש

פעילויות והפעלות לילדים

"אבות ובנים"

"אמהות וכנות"

עלוני "נחלת אבותינו"

דבר המערכת

בימים אלו של ספירת העומר, בהם כלנו נוהגים מנהגי אבילות כפי שקבעו חז"ל, אל לנו לשכוח את הסיבה להם, וחלילה לנו מלהמתין בקוצר רוח לסיימם. הרי בימי העומר מתו בכל יום כ-700 צדיקים גדולי עולם, ואיך לא חזרו השאר בתשובה לביטול הגזירה, עד שמתו כולם? אלא שחטאם היה דק מן הדק, שלא נהגו כבוד זה בזה, ולא שזילזלו חלילה. ועל אף שחזרו בתשובה והתפללו בכללות, לא בטלה הגזירה, כיון שלא עלו על הנקודה (נתיבי אור). אבל אנו שחז"ל הקדושים גילו לנו במה להתחזק, חובה עלינו להתחזק ולנהוג כבוד רב זה בזה, ונשמע ונתבשר בשורות טובות.

שבת שלום ומבורך
נתנאל אלישיב,
עורך ראשי

העכון טעון גזירה | אין לעיון בשעת התפילה

מפצה אגוזים

(ג) מותר לפצח אגוזים וכדומה בכלי המיוחד לזה ("מפצח אגוזים"), ואין בכך משום איסור בורר, כיון שאינו אלא משבר הקליפה הקשה שעליהם, ועדיין הם מעורבים עם האוכל שבתוכם. ואחר כך יזהר להוציא את האוכל מתוך הקליפות ולא בהיפך, ולאכול לאלתר: לפזר אבקת סוכר במסננת על עוגה (יז) במקום צורך מותר להשתמש במסננת וכיוצא בה כדי לפזר אבקת סוכר על עוגה וכדומה, כיון שאינו עושה כן בשביל לברור אלא כדי שתתפזר האבקה בשווה על כל פני העוגה:

פרק ששה עשר

דיני ברירה במין אחד

לברור חתיכות גדולות מקטנות במין אחד

(א) אף על פי שהבורר אוכל מתוך אוכל צריך לברור את האוכל שרוצה לאכול עתה ולא בהיפך (וכדלעיל בפרק י"ג סעיף ה'), מכל מקום אם הכל מין אחד מותר לברור אלו מאלו באיזה אופן שירצה, כגון שבורר חתיכות גדולות מתוך חתיכות קטנות או בהיפך, גם אם הוא כדי להניח לאחר זמן, ואין בזה דין בורר כלל:

ואפילו היו שני מינים או יותר מעורבים, אם בורר משניים ביחד הגדולות מתוך הקטנות או בהיפך, הרי זה מותר, והואיל ואינו בורר מין אחד מתוך המין האחר:

פירות גדולים וקטנים, ביצים גדולות וקטנות

(ב) וכן פירות ממין אחד המעורבים יחד, מותר לברור את הפירות שאינו רוצה לאכלם עתה, או להפריד בין הפירות הגדולים לקטנים, ואין בזה דין בורר, כיון שהם מין אחד. וכן ביצים גדולות וביצים קטנות המונחים בתערובת, הם מין אחד ובורר איך שירצה:

מיני דגים, מיני בשר

(ג) שני מיני דגים נחשבים כשני מינים, ואם הם מונחים ביחד בקערה בתערובת לא יברור אלא המין שרוצה לאכול עתה. וכן שני מיני בשר, כגון בשר עוף ובשר בהמה, בשר של שני מיני עופות מחולקים, בשר צלי ומבושל או מטוגן, וכן כבד ובשר, כל אלו נחשבים שני מינים:

ולברור חתיכות בשר שונים של מין עוף אחד, כגון שוק וחזה וכנפיים וכדומה, מותר:

מיני תמרים, תפוחים, שיזפים

(ד) תמרים שחלוקים בשמם ובטעמם, נחשבים כשני מינים. וכן פירות

שיש בהם שני סוגים, חמוצים ומתוקים וכדומה, כגון תפוחים שיזפים וכיוצא בהם, לא יברור אלא מה שרוצה לאכול עתה:

ואם אחרים מסובים עמו והם אוהבים חמוצים, מותר לברור החמוצים בשבילם, אפילו אם הוא מכיון בזה גם כדי שישארו המתוקים בשבילו:

תאנים שחורות ולבנות, ענבים שחורים ולבנים

(ה) פירות שהם ממין אחד ואינם חלוקים בשמם ובטעמם, אף שהם חלוקים בצבעם הרי הם נחשבים מין אחד, ששינוי צבע בלבד אינו נחשב כשני מינים. כגון תאנים שחורות ולבנות, ענבים שחורים ולבנים, אם אינם שונים בטעמם, דינם כמין אחד ואין בהם איסור בורר:

עלי חסא טובים ומעופשים, פירות בוסר ושאינם בוסר וכיו"ב

(ו) גם כשכל התערובת מין אחד, אם חלק מהם אינם ראויים לאכילה כל כך כי אם בדוחק, כגון עלי חסא שחלקם מעופשים קצת והם תלושים ומעורבים יחד, העלים המעופשים נחשבים פסולת.

ולכן לא יברור את המעופשים מן הטובים להסירם, רק יטול את הטובים וכדי לאכלם מיד. ואם עבר וברר, איסורו מדרבנן. [ואם העלים אינם תלושים אלא מחוברים לקלח שלהם מותר להסירם כדי ליטול את העלים הטובים שבפנים, כדלקמן בפרק י"ח סעיף ד']:

וכן חתיכות דגים וכיוצא בהם, שחלק מהם נשרפו מדאי מכח הבישול ואינם ראויים אלא בדוחק, או שחלקם מדג חי וחלקם מדג מת, לא יברור אלא מה שרוצה לאכול עתה. וכן פירות של מין אחד מעורבים, וחלקם בוסר שלא בשלו כל צרכם ואינם ראויים רק בדוחק, לא יברור כי אם מה שרוצה לאכול עתה:

אבל אם כולם ראויים לאכילה אלא שחלקם יפים ומשובחים יותר, מותר לברור כרצונו ואין בזה דין בורר, כיון שהם מין אחד וראויים כולם לאכילה:

קטניות טובים ומתולעים, קטניות וקליפותיהם

(ז) קטניות שיש בהם טובים ומתולעים והם מעורבים, אף על פי שהם מין אחד דינם כאוכל ופסולת, ולא יברור אלא מה שרוצה לאכול עתה: וכן קליפות של קטניות וכדומה אחרי שנפרדו ואינם דבוקים זה בזה, גם אם הקליפה ראויה לאכילה בדוחק, לא יברור אלא מה שרוצה לאכול עתה. ולנפוח עליהם ברוח פיו כדי לאכלם לאלתר מותר, כדלעיל בפרק י"ג סעיף י"א. (ודין קילוף בטנים ושאר קטניות ופירות, עיין לקמן בפרק י"ח):

חידוש וסיפור לפרשת השבוע

"ומכה בהמה ישלמנה ומכה אדם יומת"

בכל יהודי יש שני חלקים - הגוף והנשמה. הגוף הוא החלק הבהמי שבאדם, ואילו הנשמה היא החלק שנקרא אדם. וכל אחד צריך לשמוע לנשמה שלו ולתת לה את צרכיה - תורה, מצוות ומעשים טובים. גם הגוף ירוויח מזה, ועל זה אמרו במשנה (אבות פ"א מ"ז) "כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה". דהיינו שגם הגוף ירוויח אם הוא יתן לנשמה להוביל בראש.

על זה אומרים בראש השנה "שנהיה לראש ולא לזנב", שהמילה 'לראש' היא ראשי תיבות 'לעשות רצון אבינו שבשמים', ואילו 'זנב' זה ראשי תיבות 'זו נפש בהמית'. שלא נתפתה אחר נפש הבהמית. זה נרמז בפסוק 'ומכה בהמה', דהיינו מי שמכה את הבהמיות שבו ע"י תשובה ומעשים טובים - אזי ישלמנה, שהוא ישלמנה - הוא משלים בכך את עצמו. ולעומתו 'מכה אדם יומת': מי שמכה את הקדושה שבתוכו על ידי דברים אסורים וכדומה - יומת. לכן בכל מעשה, דיבור או מחשבה, נתבונן האם אנו מרחיקים את עצמנו מהקדושה או שמתקרבים לקדושה ולהשלמת נפשנו. וזה שאמר הפסוק (משלי י"א י"ז) 'גומל נפשו איש חסד', שעיקר החסד שהאדם צריך לעשות זה עם נפשו ולא רק עם גופו.

ומעשה באדם שנסתתק בידיו וברגליו, הלך לבבא סאלי זיע"א לבקש ברכה שיתרפא משיתוקו, והובא אל הרב בכסא גלגלים. שאל אותו הרב 'האם אתה מניח תפילין והולך לבית הכנסת?' ענה האיש בשלילה. אמר לו הרב 'אם כן, עדיף שתשאר כך. כיוון שאתה משותק - אתה פטור, ואם תהיה בריא - אתה חייב. הרי הקב"ה נותן לך ידיים כדי שתניח תפילין, ורגליים כדי שתלך לבית הכנסת'. ואז אמר האיש לרב 'אני מבטיח שאם ארפא - אני תפילין ואלך לבית הכנסת'. הרב אמר לו 'אז קום על רגליך', ומיד הוא קם ונעשה בריא ויהי לנס. ע"כ. וכן כל אדם יבדוק את עצמו: האם האוזניים, העיניים, הפה, ידי ורגלי עיני ולבי? וכו'. שלא נמצא דוברי שקרים אלא באמת נהיה מוכנים לתת את רמ"ח איברינו וש"ס גידינו לבורא עולם, ולא לתאוות העולם הזה.

מאת הרב נעם כהן שליט"א

הנעימה של הפסוק כי בא סוס פרעה וכו', הרבה נוהגים לא לנגן אותו כמו שמנגנים את כל שירת הים, אפילו שבקריאת התורה בפרשת בשלח כולם מנגנים אותו, והטעם שלא מנגנים בתפילה, כיון שיש מחלוקת בין האבן עזרא לרמב"ן אם פסוק זה שייך לשירה או לא, אז עשו כעין פשרה במחלוקת, ובתפילה לא מנגנים אותו.

וכן הטעם בפיט יגדל אלודים חי שאומרים בליל שבת, יש שאינם מנגנים את הקטע האחרון של אלה שלוש עשרה הם עיקרים, כיון שפיט זה בנוי על שלוש עשרה עיקרים של הרמב"ם, ויש שחלקו על הרמב"ם ואמרו וכי רק אלו העיקרים של התורה ותו לא? ולכן כעין פשרה, את הקטע של אלה שלוש עשרה הם עיקרים לא מנגנים. (וזה כמו שהיו שחלקו על הרמב"ם עצמו שקרה לספר שלו משנה תורה, שכוונתו שמהתורה ישר תלמד את הרמב"ם. וכי אין עוד ספרים חוץ מהרמב"ם?)

בהפטרה מסופר: על רוב דיני הכהונה

הפטרה ופרשה- הרב שלמה ב"ר נסים שו"ב שליט"א
בהפטרה מסופר: על רוב דיני הכהונה.

הכהנים מוזהרים שלא יטמאו למתים. הרמח"ל רבינו חיים
לוצאטו זצ"ל בספרו "מסילת ישרים" כותב בדברי הפתיחה:
"יסוד החסידות ושורש העבודה התמימה הוא - שיתברר
ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו". כל אדם צריך לדעת
מהי חובתו האישית בעולמו לפי דרגתו.

דינים רבים נאמרו לכהנים ובהם הם מתייחדים משאר
ישראל, וכהן גדול דיניו שונים אף מכהן הדיוט, שכל אדם
צריך לעבוד את הבורא לפי חובתו בעולמו ולפי דרגתו.

"אמר אל הכהנים בני אהרן, ואמרת אלהם לנפש לא יטמא
בעמיו" (ויקרא כא א), שלא יטמא כהן הדיוט זכר במת מלבד
לקרובים - ששה מתי מצוה המבוארים בכתוב, כי אחיהם
בשרם הוא, והתורה הקדושה "דרכיה דרכי נעם, וכל נתיבותיה
שלום" (משלי ג יז), ולא רצה לצערם כל כך כי יחס לבבם על
הקרוב המת שלא יוכלו להתקרב תוך האהל אשר הוא בתוכו
ולשפוך את רוחם ולהשביע נפשם בבכי עליו, על כן בבוא
אליו עונש מקרה מות באחד מקרוביו אשר הטבע מחייב
האהבה להם, תחייבנו התורה להתאבל עליו.

לפי שמעלת הכהנים יתירה על זו של שאר אדם והכהנים
נבחרו לעבודת ה' ברוך הוא, לכן קידשם הקב"ה במצוותיו
יותר משאר בני אדם, כמו שאמר הכתוב:

"קדשים יהיו לאלהיהם" (כא ו), על כן הרחיקם מן המת, פרט
לקרובים.

מעשה שבא ביוסף הכהן שמתה אשתו בערב פסח ולא רצה
ליטמא, ודחפוהו חכמים וטמאוהו בעל כרחו (זבחים ק).

לכן נצטווה שלא יכנס כהן גדול באהל המת ואפילו לשהה מתי
מצוה, שנאמר: "ועל כל נפש מת לא יבא, לאביו ולאמו לא
יטמא" (כא יא), כי הכהן הגדול נבדל להיות קודש קדשים, עם
היותו בעל גוף נפשו תשכון תמיד בתוך המשרתים העליונים,
על כן לא תחוש התורה עליו להתיר לו טומאה לעולם, ואפי'
בקרובים כמו שהתירה לכהן הדיוט, דחס רחמנא עליהם. מה
שאינו כן בכהן גדול כי מרוב דבקות נפשו למעלה יתפשט
לגמרי מטבע בני איש וישכיח מלבו כל עסק עוה"ז הנפסד.
ועל חברת הקרוב לא תבכה נפשו, כי כבר הוא נפרד ממנו
בעודנו בחיים.

כמו כן נצטווה שלא ישא כהן אשה זונה, בין כהן גדול
ובין כהן הדיוט, שנאמר: "אשה זנה וחללה לא יקחו" (כא
ז), וזונה האמורה כאן, היא כל שאינה בת ישראל. או בת
ישראל שנישאה לאדם שהיא אסורה להינשא לו, כגון: חייבי
כריתות, נתין או ממזר. לפי שהכהנים נבחרו לעבוד עבודת
השי"ת תמיד, ולכן ראוי ומחוייב להיותם קדושים ונקיים
יותר מאשר כל העם בכל עניניהם, אף כי בעניין הזווג שהוא
דבר עיקרי באדם, וקצת מחשבות האדם על בת זוגו תמיד,
לכן נתחייב שלא לישא הזונה שמזגה רע פן תסירו ותטנו
ברוב לקחה מדרכו הטובה וכוונתו הרצויה. גם היא בושת
ופגם אל כל הקרב אליה, שכל העם מרננים אחריה בטומאתה
אשר בשוליה.

ומכיון שקדושתם מורמת מעם לכן לא ישא כהן בין גדול ובין
הדיוט, חללה, שנאמר: "אשה זנה וחללה לא יקחו" (כא ז),
וחללה תקרא שנולדה מפסולי כהונה, כגון: בת אלמנה מכהן
גדול, בת גרושה מכהן הדיוט או שנתחללה ע"י ביאת אחד מן
הפסולים לכהונה.

וכן שלא ישא כהן, בין גדול ובין הדיוט, גרושה, שנאמר:
"ואשה גרושה מאישה לא יקחו" (כא ז), ולא ישא כהן גדול
אלמנה, שנאמר: "אלמנה וגרושה וחללה זנה את אלה לא
יקח" (כא יד).
(עפ"י ספר החינוך).

יש קונה עולמו בשעה אחת

1. שהיית תבשילים על האש מערב שבת

א. שהיית תבשילים על גבי האש:

כשם שמותר להתחיל כל מלאכה מערב שבת סמוך לכניסת השבת,
אע"פ שהיא נמשכת ונגמרת מאליה בשבת, הוא הדין בבישול על גבי
האש מערב שבת, הנמשך בשבת. אלא שחז"ל אסרו להשהות את
התבשיל על האש בכניסת השבת, כשיש חשש שִׁמָּא יבואו לחתות
[פי' לנענע] בגחלים בשבת, כדי להבעירם לצורך השלמת הבישול,
זולת באופנים מסויימים, כדלקמן (שע"ה ח"ב סי' נ"ו סע' א').

ב. תבשיל חי שראוי למחר:

תבשיל חי, אין שום חשש להניחו סמוך לפני השקיעה [קודם] הדלקת
נרות] אפילו על גבי להבת ה"גז" ממש, על אש קטנה וכדומה, באופן
שלא יהיה ראוי לאכלו עד לאחר זמן סעודת שבת [ובזמנינו ברוב
המקומות זמן זה הוא כשעה ומחצה משקיעת החמה], כיון שמסוּח
דעתו ממנו (בנין משה ח"ג פ"מ סע' ה').

2. מלאכת בורר

א. כשצריך לברור הרבה:

אם היא סעודה גדולה שיש בה הרבה אורחים ונדרש יותר ארגון,
מותר להתחיל אפילו יותר משעה קודם הסעודה, בתנאי שכאשר
יגמרו לברור, יהיה סמוך לסעודה כדלקמן [כ' אייר הל' ב']. כי שְׁעוֹר
לאלתר נמדד מסוף הברירה (בנין משה ח"ב פ"ד סע' ב').

ב. לאלתר באכילה מועטת:

אם בורר רק לאכילה מועטת ולעצמו בלבד, יברור רק סמוך לאכילתו
ממש (שם סע' ג' והע' א').

יצחק ריצאבי ♦ ITZCHAK RETZABI

ראש ביהמ"ד בית הוראה ומכון פועלת צדיק
וראש מוסדות ד"ר מהר"ץ בני ברק
מח"ס שלח ערוך הסקופר ח"ה
פסקי מהר"ץ רח" שו"ת נעלת יצחק ב"ח ועוד

החלצה מהרה"ג יצחק ריצאבי שליט"א
לפרשת אמרינו לת"ת תשנ"ח באייר תרס"ח

לק"ו יום חמישי כ"א אדר השני התשפ"ב בשל"ג

המלצה

מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, עמותת אחות אחים בעיר החדשה חריש, כשמה כן היא,
אהבה אחוה שלום ורעות באגודה אחת בראשות ידידנו הנעלה כש"ת הרב יאיר שרפי נר"ו
המוכר לי מקרוב זה שנים רבות, ועמו ידידנו הנעלה ר' איתמר עובד הי"ו, המנצחים על כל
מלאכת הקודש, להגדיל תורה ולהאדירה, ועל צבא תהילתם בהקמת הכולל פרי צדיק
בראשות בני היקר הגאון הרב משה ריצאבי שליט"א שהוא מרכז חשוב של תורה אשר בצילו
מסתופפים אברכים מצויינים העמלים בתורה"ק יומם ולילה במס"נ, וכן בתי כנסיות עץ חיים
בלדי ושתלי יזתים שאמי, ומצפים לאולמות תפילה נוספים, הדפסת עלון נחלת אבותינו
להפצת מסורת ק"ק תימן יע"א ברבים, פירות מתוקים ללימוד תלמידי חריש וסביבותיה
ובתמימת, מבצע פרס רימונים מבחנים ארציים, בניית כיתות לימוד לילדי מארי שאם אין
גדיים אין חלילה תיישים וכו'.

והנה ברוך ה' הם פועלים ללא לזאת ובתבונה רבה, לשגשוג המוסדות הללו ולביסוס הקהילה
וגיבושה, ירבו כמותם בישראל, ובפרט כעת שזכו בהקצאת קרקע עבור הקמת משכן של קבע
ובניית בניין נאה ויאה, אשר ישמש את כלל פעולותיהם הברוכות, ואוספים תרומות מאחב"י
לצורך כך, לא נצרכה אלא לפנות לציבור הרחב בארה"ק ובעולם לבוא לקראתם לעזרתם
להטות שכס ולעודד את פעולותיהם, כי ההוצאות רבות ועצומות, ואם אין קמח אין תורה ח"ו,
וכל המשתתפים יזכו לשפע ברכות ממעון ברכותי ויתברך, אכ"ר.

כעתירת

הצ' יצחק בכמהר"נ ריצאבי יצ"ו

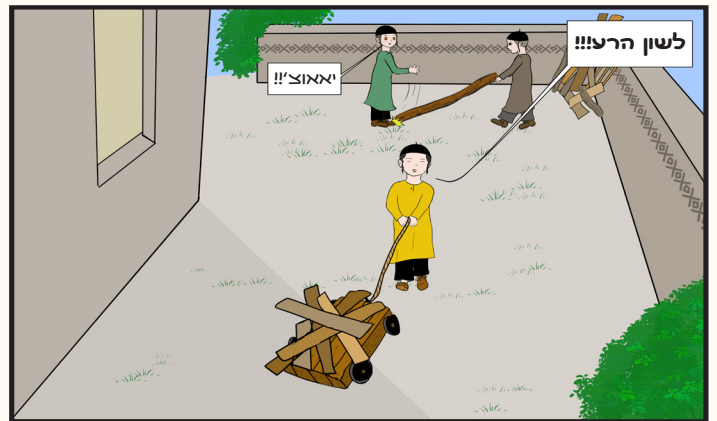
יצחק ריצאבי שליט"א

הלכות שמירת הלשון

"ואם אחד בא אצלו ומספר לו את ענינו ובתוך סיפורו סיפר לו איזה דבר שהוא גנות לעצמו ולחברו, אינו מותר להאמינו רק על עצמו ולא על חברו"
(חפץ חיים, כלל ז', סעי' ו')

שאלת השבת:

בסעודת ערב שבת, בני משפחת טיירי ישבו לסעוד. וכהרגלם, אחר פסח אוכלים את המרק עם מצות שנשארו מהפסח ('פתות' לידועי דבר – מצות שמרסקים למרק). ישב והתבונן יאיר - הבחור הלמדן של המשפחה - מאיזה טעם מותר לעשות כן, הרי זה טוחן בשבת!?

מה הייתם משיבים לו?

- לצורך אכילה מותר.
- אין טוחן אחר טוחן.
- זה נחשב טחינה כלאחר יד.
- מותר אם עושה סמוך לאכילה.

מאת הרב לוריא צנחני שליט"א

חידודין השבת:

(נלקח מהספר הנפלא 'כתר תורה')

מי נקרא בש"ס 'סבי דבי רב'?

חידת השבת:

מי הוא שנפטר ולא נולד?

להצלחת איתמר ביטון בן רפאל

לרפואת שרה (זהרה) מנצורה בת נעמי

להצלחת רועי בן חנייה אושרי

לעילוי נשמת גיל בן אליעזר

להצלחת יאיר בן רחמים שרפי

לעילוי נשמת מזל נגר ז"ל בת רבי שלמה בשארי ז"ל

לא נעים לספר, אבל גם הילדים של השניים, התחילו לגלות מעורבות בגיהנום הזה, מה שהפך את הקטסטרופה השכונתית למימדים של מלחמה איזורית עם נופך אדיר של חילול שם שמים. מיד לאחר ששוחח עם בועז, וקיבל עדכון של מימדי המחלה, הרגיש פנחס שברכיו נוקשות זו לזו. הוא מאד אהב את בועז והעריך את אישיותו רבת האנפין, והחליט למסור נפשו למענו, הן בתפילה, הן בצדקה. עד שלפתע הבליח במוחו הרעיון. הוא חייג בזריזות לשכן מימין, "תשמע יואב, יש לי חבר ילדות, ממש בלב ובנפש, לא עלינו הוא חלה במחלה הארורה". "אין בעיה" ענה יואב "שמו ושם אמו, נתפלל, נגיד תהילים". "לא לא" אמר פנחס "יש לי בקשה אישית. אני מבקש ממך בקשה אישית בשבילי" ודמעות נקו בעיני פנחס "כדי שבוועז גילאור יהיה בריא אני מבקש שתעשה מסירות נפש למען ידיד נעורי". יואב הופתע "למה לא". "אנא" זעק פנחס לשפופרת "עשה איתי חסד, גש לשכן שלך מאירק'ה גרוס והתפייס איתו. תבקש סליחה, ותכוון שהשלום הזה יהיה לרפואת בועז בן מזל שושנה. אני מתחנן... יואב". שיחה דומה הוא ניהל עם מאירק'ה השכן משמאל. "מאירק'ה אני מתחנן לפניך, זו טובה בעיקר בשבילי, בוא ונציל חיים...". חצי שעה אחר כך בביתו של פנחס, עמדו חבוקים ודומעים יואב שחר ומאיר גרוס מפויסים ואוהבים. למותר לציין, חודש אחר כך, הרופאים היו המומים. שום שריד של המחלה לא נמצא בדמו של בועז. הכל תקין. איך שסכסוך שכנים ארוך שהסתיים בשלום בריא, יכול להיות תרופה מפליאה למחלה ארורה.

"וספרתם לכם ממחרת השבת..." (כג,טו)

אנו נמצאים בימי ספירת העומר. ידוע שבימים אלו עד ל"ג בעומר אנו נוהגים מנהגי אבלות, משום שתלמידי רבי עקיבא מתו בימים אלו במיתה קשה ונוראה. והסיבה לזה מגלים לנו חז"ל, משום שלא נהגו כבוד זה בזה. אנו למדים מכאן כמה זה לא רצוי בעיני ה' כשיהודי אינו נוהג כבוד בחברו, ואפילו תלמידי רבי עקיבא שהיו צדיקים גדולים נגזרה עליהם מיתה קשה. אבל כאשר יש אהבה בין אדם לחברו, אפשר לרפא את כל המחלות הכי קשות בעולם, כמו שראינו כאשר נפתר סכסוך השכנים והם התפייסו בלב שלם לרפואת בועז הקב"ה ריפא אותו. לכן אנו נתנהג בכבוד לזולתינו ותמיד נטיב עם השני ועל ידי זה נמנע הרבה גזרות קשות ונוריד שפע של ברכה לעולם.

מאת הרב נתן פיילר שליט"א
אברך בכולל "פרי צדיק"

באו אליי ולא הספקתי אפילו קצת לבלות! אמר לו הדוד אני הוא ששלחתי אותם אלייך שלא יהיה לך פנאי לעשות שטויות. והנמשל הוא, לפיכך הקדוש ברוך הוא ירבה לנו מצוות, כדי שנהיה תמיד דבוקים בו, ולא נוכל לעשות עברות ולא יהיה לנו מומים חס ושלום. מספר הרב בניזרי שיום אחד נחת תייר יהודי בארץ ולקח מונית, נהג המונית שאל אותו: לאן? אמר לו התייר: תקח אותי לאן שאתה מכיר בירושלים. וכך היה לקח אותו הנהג לכותל ולקבר דוד ולכל המקומות. בטיול האחרון נכנס התייר למונית והנהג אומר לו שעד שהוא לא אומר לאן לנסוע, הוא לא נוסע! אמר לו התייר: אבל מה בעיה אני משלם לך על הכל?! אמר לו הנהג: אני לא יכול לנסוע בלי תכלית, לפני שאני נוסע אני צריך לדעת לאן אני נוסע ע"כ.

ומכאן נלמד יסוד גדול לחיים, יהודי תמיד צריך למצוא את התכלית והתכלית זה קיום המצוות בעולם. ומזמן שאנו קמים עד שאנו ישנים, יש לנו סדר יום עמוס במצוות. ואם לא נעמוד בסדר יום הזה, ממלא איבדנו את התכלית, ונהיה כמו הנהג מונית שלא מסוגל לנסוע אם הוא לא יודע לאן פניו מועדות. שנזכה לקיים את מצוות ה' מתוך דבקות. שבת שלום ומבורך.

זה מגיע פתאום, בהפתעה גמורה, בלי הודעה מוקדמת, ללא שום הכנות. אין להרבה אנשים את הכוחות הנפשיים לקבל את "הבשורה" הזו. אם יום המוות על כל תופעותיו, עונשיו, חרדותיו, יעמוד לנגד עיננו, ללא ספק נהפוך ליהודים טובים יותר, הגונים יותר, ראויים יותר להקרא בניו של מלך מלכי המלכים, ונצח את העיר פרא. אבל עד יום המיתה, לפניו, ישנה את ההתמודדות עם הבשורה הנוראה מכל: "הוא חלה במחלה הארורה". לבועז גילאור שישה ילדים. שלושה מהם הוא כבר השיא בשעה טובה ומוצלחת, וכמה נכדים זריזים משתובבים בביתו בעליצות מתוקה, שהפיחה חדווה מחודשת בחייו של סבא צעיר למדי. בועז הוא איש אהוב על הבריות, נעים סבר, צנוע, האוהב לעשות את מעשיו הטובים בענווה כמעט בלתי מורגשת. לצידו נעמי, אשת חיל חרוצה, שגידלה ומגדלת ילדים לתפארת. הבית שוקק אהבה וחמימות של בית יהודי שורשי. המקרר תמיד מלא ברוך השם והניחוח המשכר של התבשילים של אם הבנים שמחה. עד החולשה. אחר כך הבדיקות. ו... "הבשורה". הבית עבר טלטלה עזה. אך בועז, איש אמיץ, שלווח נסוכה של פניו, וחופנים של אמונה על לשונו. לרופאים יש תאוריות משלהם, אבל התאוריות של היהודים המאמינים מדור דור, עשויים מריקמה אחרת. הם יודעים שהעולם הגשמי החומרי מונהג על פי חוקי הטבע הפשוטים, הנראים לעין, אבל בעצם, לאמיתו של דבר, עמוק עמוק בתוך החומר טמונה הרוחניות האלוקית, המניעה את גלגלי הבריאה כולה, והיא נסתרת וחבויה, עלומה וסתומה. הרופאים מנהלים שיג ושיח עם התאים החולים, עם הדם המקולקל. הם יודעים שאם יתנו תרופה X יקבלו פחות או יותר תגובה Y. באמת. פנחס, ידידו הקרוב של בועז עוד מימי נעוריהם, ידע שעל רופאים אסור לסמוך, גם אם חובה לנהוג על פי הנחיותיהם, כדרך של השתללות המחויבת על פי הקב"ה. "בועז יקירי, אתה תהיה בריא בעזרת השם". ברוך פנחס את בועז. "אין לי ספק בדבר. הקב"ה מבקש מאיתנו לא לסמוך על רופאים, אלא רק עליו. והוא הוריד לעולמנו "תרופות" מן הזן הרוחני, כאלה המרפאות את המחלה מן השורש. אנחנו בס"ד נמצא את התרופה המתאימה". היה זה סכסוך שכנים רב שנים עמוס לשון הרע, דיונים משפטיים, ביזויים. כל הנסיונות של העסקנים והרבנים להשכין שם שלום, עלו בתוהו פעם אחר פעם. פנחס היה בתוך. הוא לא היה צד בענין, אך בעל כורחו נאלץ מפעם לפעם לשמוע את הקיתונות ששפכו השניים, איש על שונאו.

"כי כל איש אשר בו מום לא יקרב" (ויקרא כא, יח')

כתב רבי חיים ויטאל זצ"ל בספר שערי קדושה (ח"א שער ג'): האיש הרוצה לקבל על עצמו עול מלכות שמים באמת, יזדרז לקיים את כל תר"י מצוות. כי ע"י קיומם יושלמו תר"י איברים וגידים של הנפש השכלית. אם תחסר ממנו מצווה אחת מן רמ"ח מצוות עשה, חסר הוא אבר אחד מנפשו. וזה יותר חמור מ"כל איש אשר בו מום לא יקרב". ע"כ. וצריך להבין מהי התכלית של המצוות, אנחנו שונים: רבי חנניא בן עקשיה אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל.. וכו'. ולכאורה לא מובן, אם הקדוש ברוך הוא רוצה לזכות אותנו, שיתן לנו שבע מצוות בני נח, ויהיה יותר קל לקיימם. אלא יסוד הדברים הוא כך: ונמשיל לזה משל. מעשה באב שהיה לו בן אהוב שלא כל כך הלך בדרכו, והחליט שהוא נוסע לארץ רחוקה כדי לעסוק במסחר. האב חשש מאותה הארץ, לכן התקשר לאחיו שגר באותה הארץ שיעזור לבנו בתחבולות. הבן האהוב הגיע ואמר נלך קצת לטייל, היה שם טאטראות, חוף ים וכל מיני דברים מרהיבים וגם נעסוק במסחר. מה עשה הדוד בחכמה, הלך לסחורים ושלח אותם אליו, וכל יום היו מסתובבים סביבו. תקנה ממני את זה.. זה בד ששווה הרבה.. וכן הדרך, עד שלא היה לו פנאי לכלום. וביום האחרון כבר בזבז את כל כספו לסחורה, ולא נשאר לו כלום וכך אמר לדודו תראה איך כולם

חודש אייר ~ חודש הרפואות

הקשר בין תשובה לרפואה - חלק א

מתקדמים אנו אט אט במהלכו של חודש אייר. חז"ל כתבו לנו ששמו של חודש זה רומז לכך שהוא מסוגל לרפואה- אייר ר"ת אני ה' רופאך (נוהגים להדפיס בספרים הקדושים קיצור לשם ה' בשני יודין ובמקומות בהם מציינים 'איר' ביד אחת אז שם הו"ה ברוך הוא מתחיל באות יוד). בספר 'בני יששכר' כתב כי 'אייר' בגימט' שווה למילה 'ארך', שהוא מלשון ארוכה ומרפא. עד כאן הדברים ידועים ומפורסמים. מכאן ניתן להתקדם בנתיבים רבים במישור "חוכמת הרפואה", אך במאמר זה נתמקד בנתיב העוסק בקשר ההדוק בין תשובה לרפואה ובהתחלת תהליך הניקוי.

בסדרת המאמרים הבאים לקראתנו לטובה ננסה בס"ד לענות על שלש שאלות:

1. מה הקשר בין 'שלום', שהוא היפך המחלוקת, לבין רפואת החולאים?
2. מה הקשר בין חודש אייר לשלום ולרפואת החולאים?
3. מה הקשר בין המן, "לחם האבירים" שירד לישראל במדבר מן השמים, לבין הסתלקות כל מיני החולאים והמומים שמהם סבלו? ואיך ניתן להגיע למעלה זו בימינו?

השלום הוא סמל האחדות

המהר"ל מפראג זצ"ל כתב בביאורו על פרקי אבות "דרך חיים" (בפרק א, יח):

"השלום משלים הכל. ומפני כך נקרא 'שלום' מלשון השלמה, כי כאשר אין שלום אז כל אחד חלק וחסר השלמה, ובשלום יושלם עד שאינו חלק, שהרי יש לו שלום האחד עם האחד, ואז הדבר שלם... כי על ידי השלום הדבר נשלם..."

פשט הדברים הוא, כי שלום בין אדם לחברו מושג בכך, שכל ברייה יודעת את דרכה ואת המוכן ומזומן עבורה ולא נוגעת במוכן ומזומן לחברה אפילו כמלוא נימה וכולם שמחים בחלקם ומבינים מדעתם שלכל חלק יש תפקיד בשלם הגדול והמוחלט. ברגע שכל אחד משלים עם חלקו ושמח בו, שזו בחינת עשיר שלא חסר לו מאומה, אזי מסתלקים כל מיני רגשות מזיקים ומפרדים כמו שנאה, קנאה, כעס וכד' וממילא ממלאים את החלל אך רגשות אהבה ויראה שהם מעין דבק רוחני המדבק את כל נשמות ישראל יחד ואת כלל ישראל

אל אביהם שבשמיים. ולכן כשאנו בשלום האחד עם השני אנו משלמים האחד את השני ליצירת אותו מבנה שלם- אחד, יחיד ומיוחד.

שם בסוף הסימן (יח) כתב:

"כי כאשר הנהגת האדם בשלמות... אז לא בא החטא, שהוא חסרון אל האדם". ובפרק ב' (שם) כתב: "כי האדם כאשר הוא שלם מבלי חסרון, הוא מסולק מן החטא, כי החטא הוא חיסרון באדם וכו'".

השלום מקנה לאדם חסינות מפני החטא- פלא פלאים! וממה שכתב "הנהגת האדם בשלמות" ולא "כי כאשר האדם שלם", משמע אפילו רק מעשיו מראים את רצונו הטוב, אך במחשבת הלב עדיין לא הושגה אותה שלמות, הוא משיג בכך את אותה חסינות שלא יחטא, כי אחר המעשים נמשכים הלבבות וכל המנסה ליטהר מסייעין לו מלמעלה, כידוע.

טוב, כולם רוצים שלום ושלמות והסתלקות מן החטא אך איך משיגים את השלמות הזו?

כל האמור לעיל בשם המהר"ל, נכתב בביאורו ("דרך חיים") אודות מה שאמר רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא בפרקי אבות (שאנו נוהגים ללמוד בזמן זה שבין פסח לעצרת) וזה לשון המשנה (שם פרק ב, משנה ב): "יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עוון וכו'", על כן כתב בהמשך דבריו ("דרך חיים" פ"ב):

"ולפיכך אין ראוי שיהיה נמצא החטא באדם כאשר הוא שלם בדרך ארץ וגם בתורה..."
ובעזרת ה' נמשיך ונלמד בשבוע הבא, כיצד להשיג שלמות זאת, ע"י שמירת הגוף.

חזקים ובריאים תהיו,

יוסף טל הררי, מרפאת רפאנא 052-2220918

המאמר לעילוי נשמת מורי אבי שלמה בן אסתר ע"ה יחד עם כל בני ישראל השוכבים עימו ולהבדיל בין המתים לחיים לרפואת כל המטופלים הנשלחים אלי בכלל חולי עמו ישראל אכ"ר

המסלול לביטוי ולפיתוח אהבת הורים לילדים

מתוך ספרו של הרב אברהם אוהיון שליט"א

המן יקיר לי

שאל ההורה:

כיצד יש לעודד ילד המתקשה בלימודיו?

השיב המחנך:

בעידוד מסוג זה עומדת נגד עיני ההורה המטרה לקדם את הילד בלימודיו, אך למעשה, לפני הטיפול הספציפי בבעיה וכן במהלכו, יש לתת את הדעת על בניית אישיותו של הילד כאדם בעל ביטחון ושמחה.

עידוד לילד המתקשה בלימודיו

השלב הראשון הוא בדיקת מצבו הרגשי של הילד. אם חלילה כבר הוצמדה לו תווית של חלש, עצלן וכדומה, יש לפעול לסילוק תווית זו.

בד בבד עם חיזוק הצד הרגשי, יש לסייע לילד להצליח בלימודיו, שכן בנקודה זו שבה נרמס ביטחונו העצמי, יש לחזקו ובכך לשפר את הדימוי שלו.

יש מקום וצורך גדול מאוד לעודד ילד המתקשה בלימודים, אך יש להבין שהעידוד לא יועיל, אם לא נוודא קודם לכן שיש לילד תנאים אופטימליים להתקדם ולהשיג הישגים בהתאם ליכולתו.

מורה פרטי

לעתים יכול לעזור מורה פרטי, כתגבור לנלמד בכיתה. הכנה מקדימה של החומר תיתן לילד תחושת התמצאות בשיעור ותעודד אותו להקשיב, להשתתף ולחוש חלק מן החברה.

כיתה נמוכה

במקרה הצורך, ולאחר התייעצות עם אנשי חינוך, יש לשקול להשאיר את הילד שנה נוספת באותה כיתה או להעבירו למוסד לימודים שהרמה בו מתאימה יותר לילד.

סביבת לימודים נעימה

יש לדאוג שסביבת הלימודים שבה לומד הילד לא תהיה לוחצת

ומלחיצה, אלא נעימה ונינוחה ובעלת דרישות המתאימות לילד.

למידה פרטנית

לימוד יחידני שאינו בפורום של הכיתה, עשוי לסייע לילד להדביק פערים.

תנאים פיזיים

תנאי חיים בלתי נאותים, כמו שינה שלא בזמנה ותזונה לא נאותה, עלולים לפגוע ביכולת הלמידה, ולכן יש לבדוק נושאים אלו ולשפר את הנדרש לשיפור.

אווירה נינוחה

אווירה נינוחה מאפשרת לילד להגיע למיצוי יכולותיו. לעומת זאת, אם הילד חש שהוא אינו עומד בציפיות הוריו, או שהם אינם שבעי רצון ממנו, הוא מתמלא רגשות אשם, ייאוש וחוטר ביטחון, וסיכוייו להצליח פוחתים במידה רבה. על ההורים להימנע מלפתח ציפיות גבוהות מדי, וגם כאשר הם מגישים לילד עזרה, אל להם לצפות לשיפור מיד.

הימנעות מהשוואות

יש להימנע לחלוטין מהשוואות מבישות, המורידות מערכו של הילד, כגון 'אפילו משה אחיך הקטן מצליח לפתור תרגיל זה'.

דוגמה אישית

על ידי דוגמה אישית נכונה בידינו לעזור לילד לקבל את קשייו. כאשר הילד יחיה בבית שיש בו שמחה וקבלה ולא מרירות ותלונות, הוא ילמד לשמוח ב'יש' ולא להתמרמר על ה'אין'. בבית שבו ההורים משקיעים (כמובן, בדבר הנכון – בלימוד תורה ובריאת שמים) יינסכו גם בילד כוחות להשקיע במה שצריך.

ילד הרואה כי אביו חוזר מעבודתו עייף ותשוש, ולמרות זאת אינו מוותר על זמן הלימוד הקבוע שלו – מקבל מסר וכוחות שלא יסולאו בפז.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל עמו ישראל, ובפרט כל התורמים והמסייעים להפצת תורה וחיזוק מסורת יהדות תימן המפוארה וגם קוראי העלון שלנו יזכו לכל הברכות האמורות בתורת משה סייעתא דשמיא בבריאות איתנה ונהורא מעליא פרנסה בשפע אושר ועושר אריכות ימים ושנים בטוב ובנעימים א.כ.י.ר.

לק"י

עמותת אחוות אחים חריש
בנשיאות פוסק עדת תימן הגאון
מרון רבי **יצחק רצאבי שליט"א**

כולל יום אברכים "פרי צדיק"

כולל ייחודי במסלול
"יורה יורה" ברבנות הראשית

ובדגש לימוד ההלכה למעשה
לפי מנהגי עדת קדש תימן
ראש הכולל הינו
הגאון רבי **משה רצאבי שליט"א**

למעוניינים בהחזקת
אברך בלימודי הכולל
"הסכם יששכר וזבולון"

**הזכות
כולה שלך!**

להצלחת המשפחה
ולהנצחת יקירכם

פרטי חשבון לתרומות:
בנק לאומי (10) סניף 954
מס' חשבון 7152226
להעברה בביט: 054-6812981

"כל המטייל מלאי
לכיס של תלמידי זוכמים
זוכה ויושב בשיבה של מעלה"

אברכים המעוניינים להירשם לכולל נא לפנות לאיתמר עובד. בטל 053-345-3020